

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΕ ΚΑΛΟ ΤΕΛΟΣ

Μια από αυτές τις κοσμοϊστορικές μέρες, που έτρεμαν τα θεμέλια της γης στη μαρτυρική μας χώρα από την κατακραυγή του κόσμου, ένα δεκάχρονο αγόρι, ο Μάνος, έπαιζε με τους συμμαθητές του στο πάρκο της γειτονιάς, κάπου στα δυτικά προάστια της Θεσσαλονίκης. Μεσημέρι ήταν και ο ήλιος ακόμη μισοκρυβόταν παιχνιδιάρικα πίσω από τα ανάρια σύννεφα που κρέμονταν ψηλά στον ουρανό. Είχαν κλείσει τα σχολεία εκείνη τη μέρα και τα παιδιά ήταν χαρούμενα, σε αντίθεση με τον κόσμο των μεγάλων που ζούσε μέσα στην ανασφάλεια.

Εκεί λοιπόν που έπαιζαν ανέμελα, ο Νίκος, ένα παχουλό αγόρι, έβγαλε από την τσέπη του μια χούφτα καραμέλες κι άρχισε να τις τρώει επιδεικτικά μπροστά στο Μάνο. Του έδωσε μία να δοκιμάσει και γέμισε το στόμα του από γλύκα. Από ντροπή δεν ζήτησε άλλη, παρά έτρεξε στη μάνα του, να του δώσει χρήματα, για να αγοράσει από εκείνες τις μαλακές καραμέλες, που έλιωναν στο στόμα.

«Δεν έχω παιδί μου» του είπε η δύστυχη Μαρία με παράπονο, ενώ λίγο ήθελε ακόμη να την πιάσουν τα δάκρυα. Στα μεγάλα μαύρα μάτια του παιδιού φάνηκε μεμιάς η θλίψη, η απορία, το γιατί!

«Ε! Όλο δεν έχετε» αντέδρασε θυμωμένα με την παιδική του αθωότητα στη λογική της στέρξης κι αφρίνοντας την τσάντα του στο πάτωμα, άνοιξε την εξώπορτα και βγήκε έξω από το σπίτι.

Η Μαρία κάθισε σε μια καρέκλα της κουζίνας και τότε την πήραν τα κλάματα, που δεν μπορούσε να δώσει στο παιδί της το αυτονόητο μέσα σ' αυτή την αφθονία των αγαθών του κόσμου. Εφιασε σαράντα έξι χρονών και κάπ παραπάνω από τη φτώχεια δεν γνώρισε. Εβαλε τα χέρια της στο κεφάλι και αναλογίστηκε ξανά και ξανά πώς θα τα βγάλουν πέρα με τρία παιδιά κι εκείνη στο ταμείο ανεργίας.

Σφράλισε τα μάτια της και μέσα από την οδύνη της αποτάθηκε ψηλά. Προσευχήθηκε να τους ελεήσει ο Θεός, να βάλει το κέρι Του στη ζεστή τους φωλιά, που σαν τα χελιδονάκια ήταν κουρνιασμένα στο μικρό τους φωτικό. Εκεί μια ζωή εναπόθετε τις ελπίδες της, ότι δεν θα τους αφήσει αβοήθητους. Αντλούσε αισιοδοξία και πίστη, για ν' αντέχει, γιατί χωρίς το φως της πίστης όλα θα τα έβλεπε μαύρα κι άραχνα στην κατάσταση που βρισκόταν. Τουλάχιστον εκεί υπήρχε ένα εσωτερικό φως, που έκαιγε συνέ-

**Αντλούσε
αισιοδοξία και
πίστη, για ν' αντέχει,
γιατί χωρίς το φως
της πίστης όλα θα
τα έβλεπε μαύρα
κι άραχνα στην
κατάσταση που
βρισκόταν.**

χεια και φώτιζε τις ψυχές τους, έστω και μέσα στην ένδειά τους.

Είχαν και καλές στιγμές. Μπορούσαν να χαρούν και να γλεντήσουν με το παραμικρό, όταν ο άντρας της, ο Θέμος, έπαινε το μικρό μπαγαμαδάκι, που κληρονόμησε από τον πατέρα του και γρατσουνούσε στις χορδές του μερικά από τα παλιά λαϊκά τραγούδια που ήξερε να παίζει. Ετσι άναβε το κέφι σαν τις συνεχόμενες μπόρες της ζωής τους. Αν και πολλές φορές την πολιορκούσε ο φόβος, τι θα απογίνουν, τον παρέκαμπε η πραότητα του άντρα της και η δεκτικότητα του στην άσπονδη μοίρα τους.

Ο Θέμος ήταν ένας καλοκάγαθος άνθρωπος, τίμιος και με υψηλό κώδικα αξιών, αν και οδοκαθαριστής. Ήταν τα μόνα όμορφα στοιχεία που κουβαλούσε επάνω του. Κόντευε να φτάσει στα πενήντα και το ρυτιδωμένο πρόσωπό του με τα βαθουλωμένα μάγουλα έδειχνε γερασμένο πριν την ώρα του. Μα εκείνο που τον σιγημάτιζε περισσότερο ήταν η εκ γεννησιμιού του ελαφριά αναπηρία του στο αριστερό του πόδι. Κουτσό τον έλεγαν οι συμμαθητές του στο δημοτικό κι από τότε δεν θέλησε να ξαναδεί άλλο σχολείο εκτός από το σχολείο της ίδιας της ζωής.

Κουτσαίνοντας ο Θέμος σκούπιζε ένα πεζοδρόμιο της πόλης εκείνη τη μέρα. Λίγη ώρα ήθελε ακόμη για να σχολάσει και όλο σκεφτόταν τι θα κάνει ύστερα από δεκατέσσερις μέρες που λήγει η σύμβασή του με το δήμο. Είχε να θρέψει τέσσερα στόματα και λόγω της αναπηρίας του δεν έβρισκε εύκολα δουλειά. Εκεί που σκούπιζε λοιπόν, πρόσεξε έναν χάρτινο φάκελο

Οι καρα

πεταμένο κάτω. Κι ενώ ήταν έτοιμος να τον πετάξει στον κάδο απορριμμάτων, που έσερνε μαζί του, κάπ τον παρακίνησε να τον ανοίξει. Μέσα βρήκε ένα μάτσο χαρτονομίσματα των εκατό ευρώ και διάφορους ανεξόφλητους λογαριασμούς τηλεφώνων, ΔΕΗ, μαζί με άλλα χαρτιά τραπεζών, που όλα σχεδόν είχαν το ίδιο όνομα, Μενέλαος Καλογερόπουλος.

Θάμαξε ο Θέμος σαν είδε τόσα πολλά λεφτά. Στο άγγιγμά τους μια αίσθηση γλυκιά τον διαπέρασε σ' όλο το σώμα. Μέσα στην ανέειά του έμοιαζε λες και ήταν θεόσταλτο δώρο. Ταξίδεψε ο νους του, άρχισε να πλάθει όνειρα, να πάρει δώρα στα παιδιά και στη Μαρία. Ενίωσε μια ευφορία να τον πλημμυρίζει, αλλά κράτησε μόνο λίγα λεπτά, τόσο που άφησε

το δαίμονα των χρημάτων να τρυπώσει μέσα στην αγνότητα της ψυχής του. Αμέσως απόδιωξε τον πειρασμό τα λεφτά δεν του ανήκουν, σκέφτηκε, κι αυτός που τα έχασε μπορεί να τα έχει μεγαλύτερη ανάγκη από μένα. Και χωρίς να χάσει καιρό, από τις αποδείξεις βρήκε τον αριθμό του τηλεφώνου του, ώστε να ειδοποιήσει τον κάτοχό του, να 'ρθει να παραλάβει το φάκελό του.

Ο Μενέλαος Καλογερόπουλος εκείνη τη στιγμή βρισκόταν στο πολυτελές γραφείο του και έλουζε πατόκορφα έναν υπάλληλο της δούλεψής του που έχασε το συγκεκριμένο φάκελο. Του διαμήνυσε μάλιστα ότι τα λεφτά θα τα κρατά από τον μισθό του. Σκληρός και παραδόπιστος ήταν στις συναλλαγές του ο πεννηταπέ-

Ο Πασχάλης Λαμπαρδής γεννήθηκε στις Σέρρες, κατοικεί στη Θεσσαλονίκη και έλκει την καταγωγή του από την καθ' ημάς Ανατολή. Πρωτόγραψε την «Υπόθεση Ζωής», ένα βιβλίο-προσωπική υπόθεση, που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Μαλλιάρης», και ακολούθησαν τα ιστορικά μυθιστορήματα «Ο ταξιδευτής του Βοσπόρου», που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «ωλκός» και επανεκδόθηκε το 2009 από τον «Πατάκη», «Οι φύλακες της Ανατολίας» το 2005 και «Η κοιλάδα των σπαθιών» το 2008, επίσης από τις εκδόσεις «Πατάκη». Η συγγραφική του αναζήτηση ταυτοχρόνως είναι ιστορική, οντολογική και υπαρξιακή. Οι ήρωές του πραγματοποιούν ταξίδια ζωής και θανάτου στο προσωπικό παρελθόν και η ιστορία παρουσιάζεται ως βίωμα.

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΛΑΜΠΑΡΔΗΣ

Μια πλειάδα σύγχρονων Ελλήνων συγγραφέων υπογράφουν καθημερινά και αποκλειστικά για το «Εθνος» «Μια ιστορία με καλό τέλος». Επειδή η ζωή έχει το χρώμα, το αίσθημα και την έκβαση -γιατί όχι;- που εμείς της δίνουμε. Διότι είναι ανοικτή στο ενδεχόμενο και το αναπάντεχο.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΕΛΕΝΗ ΓΚΙΚΑ

Βγαίνοντας στο δρόμο είδε ένα δεκάχρονο αγόρι να πλησιάζει και από την πέρα γωνία μια παρέα παιδιών τον φώναζαν να γυρίσει πίσω. Μάνος ήταν το όνομά του.

κι απ' το νόμο».

Ο Θέμος προσβλήθηκε. Ν' άνοιγε η γη να τον καταπιεί εκείνη τη στιγμή και μέσα από τον καθαρό του λόγο, τον αληθινό, του απάντησε:

«Πλούσιος νιώθω όταν απαριθμώ όλα όσα έχω που δεν αγοράζονται με λεφτά. Την καθαρή συνείδηση που παίρνω κάθε βράδυ και πάω για ύπνο... Αυτά δεν αγοράζονται με χρήματα ούτε πωλούνται» τόνισε τα τελευταία λόγια του κι έκανε να φύγει.

«Στάσου. Δεν ήθελα να σε προσβάλω. Αλλά οι καλοί λογαριασμοί κάνουν τους καλούς φίλους. Θα σου δώσω κι άλλα τόσα, για να πατίσουμε. Τι λες;».

«Κράτα τα. Εσύ τα έχεις μεγαλύτερη ανάγκη από μένα».

Αν και θίχτηκε ο εγωισμός του Μενέλαου, το παρέκαμψε λόγω της κοινωνικής διαφοράς τους.

«Εμένα δεν με πολυνοιάζουν αυτά που λες. Τα θες ή δεν τα θες;».

«Τα χρήματα είναι φυλακή. Τ' ακούς; Αυτοί που θέλουν τα λεφτά, μόνο λεφτά θα έχουν, τίποτε άλλο» του είπε ο Θέμος με ανεβασμένο τον τόνο της φωνής του, πράγμα ασυνήθιστο για κείνον.

Τα λόγια του άφησαν σύζυλο τον Μενέλαο. Για μια στιγμή ήρθε αντιμέτωπος με τον εαυτό του: εκτός από τις επαγγελματικές του δραστηριότητες, κι εκείνες με χίλιες δυο μηχανορραφίες, ο υπόλοιπος κόσμος του ήταν ένα δράμα, αφού με τον πλούτο του ζητιάνευε για λίγο συναίσθημα. Τόσο απ' τις παρέες του όσο και από τη φαντασμένη γυναίκα του και τις δυο κακομαθημένες θυγατέρες του. Όταν τον είδε να φεύγει με την πλάτη γυρισμένη και να προχωρά κουτσαινώντας ελαφρώς, τότε κάτι σκίρτησε μέσα του. Ο Θέμος πήγε και πήρε το ποδήλατό του, που είχε ακουμπισμένο λίγο πιο πέρα και τράβηξε για το σπίτι του. Ο Μενέλαος συνέχιζε να τον κοιτά καθ' όσο εκείνος απομακρυνόταν και από τα μάτια του δεν ήθελε να τον χάσει. Και μια άγνωστη δύναμη τον έσπρωξε να

πάρει το ακριβό αυτοκίνητό του και να τον ακολουθήσει. Σε μια παλιά οικοδομή σταμάτησε, άφησε το ποδήλατό του στο πεζοδρόμιο και από τα σκαλοπάτια κατέβηκε στο ημιυπόγειο φτωχικό του. Ο Μενέλαος τον πήρε κι εκεί στο κατόπι. Διστακτικά προχώρησε προς την εξώπορτα, όταν από το ανοικτό παράθυρο του σπιτιού έτυχε να γίνει μάρτυρας ενός διαλόγου μεταξύ του ζευγαριού.

Ο Θέμος της έλεγε με λεπτομέρειες το συμβάν και η Μαρία ωρούταν για την επιπολαιότητά του, αφού τα είχαν τόση ανάγκη. Μέσα στο πλάνταγμα της του ανέφερε το περιστατικό με το γιο τους, το Μάνο, που πριν από λίγο της ζήτησε χρήματα για ν' αγοράσει καραμέλες και δεν είχε να του δώσει.

Σ

αν τ' άκουσε όλα αυτά ο Μενέλαος, λύγισε η ψυχή του. Συνειρμικά ο νους του πήγε στη δική του οικογένεια, στα παιδιά του, που τα είχαν όλα και δεν ήταν ποτέ ικανοποιημένα. Νιώθοντας ένοχα μετά από κάποιο σημείο, να στέκεται εκεί και να κρυφακούει, έβγαλε από το σακάκι του τον περί πολλού φάκελο, άφησε μόνο τα χρήματα μέσα και τον έσπρωξε κάτω από τη χαράμπα της πόρτας.

Βγαίνοντας στο δρόμο είδε ένα δεκάχρονο αγόρι να πλησιάζει και από την πέρα γωνία μια παρέα παιδιών τον φώναζαν να γυρίσει πίσω. Μάνος ήταν το όνομά του. Αμέσως κατάλαβε περί τίνος πρόκειται και με γλυκύτητα τον ρώτησε:

«Είσαι ο γιος του Θέμου;».

«Ναι» απάντησε δειλά.

«Πάρε αυτά τα λεφτά» κι βιάζοντας είκοσι ευρώ από την τσέπη του, τα έβαλε στη μικρή του χούφτα. «Και πήγαινε τώρα κιόλας να αγοράσεις τις καραμέλες που ζήτησες από τη μάνα σου».

Ο Μάνος για μια στιγμή βρέθηκε σε δίλημμα, δεν ήξερε πώς να αντιδράσει, μα και οι γλυκές καραμελίτσες από το νου του δεν έλεγαν να βγουν. Πάρε από μόνος του το θάρρος κι αφού τον ευχαρίστησε, κούφτωσε σφικτά το χαρτονόμισμα και σαν να 'ταν σκυτάλη σκυταλοδρομίας έτρεξε και το παρέδωσε στο πλησιέστερο ζαχαροπλαστέιο, για να αγοράσει από εκείνες τις λιμπιστές καραμελίτσες. Ποτέ δεν ήλπιζε ότι θα έχει τόσες πολλές από εκείνες τις λιμπιστές καραμελίτσες. Με γεμάτες τις τσέπες πήγε και βρήκε τους φίλους του να τις μοιραστεί μαζί τους, να μοιραστεί αυτό που έχει κι αυτό τον πλημμύριζε από χαρά! Έβγαλε ασυνείδητα από μέσα του, γιατί έτσι μάθαινε να ζει.

ΤΑ ΟΡΦΑΝΑ

Τα πεντάχρονα της ζωής αλλά παιδιά του Θεού, στον Νικόλαο Γκύζη και στο διήγημα του Πασχάλη Λαμπαρδή, στο οποίο αννοφέγγει η καινούργια πραγματικότητα του κόσμου. Οι καραμέλες που παραμένουν αναλλοίωτες και η παιδική ψυχή ανοικτή σαν ήλιος...

μεαλίτσες

ντάχρονος, καλοθερμμένος έμπορος. Κανένα ίχνος ευαισθησίας δεν υπήρχε μέσα του. Θα πουλούσε και τη μάνα του μπροστά στο κέρδος. Και να μην είχε; Να φάνε και τα εγγόνια του, που λέει ο λόγος. Μα όσα κι αν αποκτούσε, δεν κάλυπταν την εσωτερική του πείνα.

Τότε τον πήρε τηλέφωνο ο Θέμος και του είπε ότι έχει κάτι δικό του και να 'ρθει να το παραλάβει. Ο Μενέλαος δεν πίστευε σ' αυτά του. Σηκώθηκε από τη δερμάτινη πολυθρόνα του κι έτρεξε, όπως είχαν συνεννοηθεί, να τον συναντήσει στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας. Από μακριά κατάλαβε τον κακοντυμένο άντρα. Πήγε κοντά του, συστήθηκε και ο Θέμος χωρίς καθυστέρηση του παρέδωσε το φάκελο που κρατούσε στα χέρια. Εκείνος τον άρπαξε και καχύπο-

πος όπως ήταν, μην τυχόν και λείπουν τα λεφτά ή μέρος αυτών, τον άνοιξε και μόλις είδε τα χαρτονομίσματα μέσα, ένιωσε μια ανακούφιση. Τα έβγαλε κι άρχισε να τα μετρά. Φαινόταν ότι ήταν μαθημένος σ' αυτό το άθλημα, γιατί τα μετρούσε με απίστευτη ταχύτητα.

«Δυόμισι χιλιάδες!» έκανε έκπληκτος· δεν έλειπε ούτε ένα ευρώ.

Η συμπεριφορά του και μόνο ενόχλησε το Θέμο, έπεσε στα μάτια του. Θα έβγαине και κλέφτης στο τέλος και την πικρία του την έδειξε, λέγοντάς του:

«Εγώ τα λεφτά δεν τα μέτρησα».

Ο Μενέλαος τον κοιτάξε απορημένα και μετά έβγαλε να του δώσει δύο από τα κατοστάρικα. «Να, πάρε» έκανε μ' ένα ευδιάκριτο υποσημηπτικό ύφος. «Τόσα δικαιούσαι